

Štát - Kanada (Kanada) :)

Dejiny

Okolo roku 25 000 p.n.l. - na územie Kanady prišli prví ľudia.

Okolo roku 1005 n. l. - sa na Newfoundland vyloďili Vikingovia.

Roku 1497 - anglický bádateľ John Cabot (1455-1498 alebo 1499) bol prvý Európan, ktorý sa dostal pri plavbe pozdĺž pobrežia Newfoundlandu do Kanady.

Roku 1534 - francúzsky bádateľ Jacques Cartier (1491-1557) sa preplavil ústím Rieky sv. Vavrinca (na základe týchto dvoch plavieb si Británia a Francúzsko robili nároky na Kanadu).

Roku 1605 - Francúzi vybudovali prvú osadu pre Európanov.

Roku 1608 - Francúzi založili Québec.

Roku 1663 - bola vyhlásená kolónia Nové Francúzsko.

Roku 1670 - Spoločnosť Hudsonovho zálivu dostala od anglického kráľa úradné povolenie obchodovať v Kanade.

V rokoch 1689-1763 - často prebiehali vojny medzi Francúzmi, Britmi a domorodými Indiánmi.

Roku 1759 - Británia dobyla francúzsky Quebec.

Roku 1760 - Briti dobyli francúzsku Kanadu.

Roku 1778 - James Cook (1728-1779), anglický moreplavec, uplatnil nároky Británie na západné pobrežie.

Roku 1791 - došlo k rozdeleniu na Hornú a Dolnú Kanadu.

V rokoch 1812-1815 - boli priebežne odrazené americké vpády.

Roku 1837 - vypukli nepokoje v Hornej a Dolnej Kanade.

Roku 1841 - došlo k zjednoteniu Hornej a Dolnej Kanady.

Roku 1848 - Kanada a Nové Škótsko získali samosprávu.

Roku 1858 - bola založená Britská Kolumbia.

Roku 1867 - vznikla Kanada so štatútom domínia/Kanadské domínium.

Roku 1870 - vznikla Severozápadná provincia.

Roku 1885

- prebehlo povstanie v Severozápadnej provincii,

- Kanadská pacifická železnica spojila obe pobrežia krajiny.

V rokoch 1891-1914 - do krajiny pricestovalo viac ako 3 milióny prisťahovalcov z Európy.

Roku 1898 - bol ku Kanade pričlenený Yukon.

Roku 1931 - Kanada získala nezávislosť.

Roku 1949 - posledná provincia Newfoundland sa pripojila k domínium.

Od roku 1960 - sa Kanadania usilovali získať úplnú nezávislosť od svojich starých spojencov, od Británie, Francúzska a Spojených štátov amerických (USA).

Roku 1965 - prijali novú zástavu a o dva roky usporiadali svetovú výstavu - Expo 67 - na ktorej predviedli svoju zručnosť pri storočnom výročí nezávislosti.

Roku 1968 - bol zvolený za ministerského predsedu Pierre Trudeau. Bol to veľmi vzdelaný človek, ktorý podporil túžby francúzskych Kanadanov po rovnoprávnosti.

Roku 1980 - Québec v referende vyjadril vôľu zostať vo zväzku s Kanadou.

Roku 1982 - zákon o Kanade zrušil posledné právne väzby s Britániou.

Roku 1992 - bola zavedená vlastná samospráva Eskimákov.

Roku 1993 - podpísaná dohoda NAFTA (Severoamerická dohoda o voľnom obchode).

Roku 1998 - vláda sa ospravedlnila domorodcom za 150-ročné zlé zaobchádzanie a dala sľub o odškodnení.

Roku 1999 - bol založený región Nunavut, domov Eskimákov.

Kanadania

Obyvateľstvo Kanady je tvorené hlavne dvomi národnosťami: Angľokanadanmi a Frankokanadanmi. Zbytok sú príslušníci rôznych národnostných menšín hlavne európskeho pôvodu: Nemci, Ukrajinci, Taliani, Holanďania, Poliaci, Židia, Nóri, Maďari, Rusi, Slováci, Česi, Čiňania, Japonci.

Pôvodnými obyvateľmi Kanady sú Indiáni, najmä Kríovia, Irokézi, Sališovia, Cimšjanovia, Odžibvejovia a iné

algonkinské a athabanské kmene, žijúce väčšinou v rezerváciách. V arktickej oblasti žijú Eskimáci.

Úradný jazyk je angličtina a od roku 1968 aj francúzština. Indiáni a Eskimáci hovoria väčšinou vlastnými jazykmi a jedným z úradných jazykov. Veriaci sú katolíci (Frankokanaďania a Kanadaňania írského pôvodu), protestanti (väčšina Anglokanadaňanov), významnými skupinami sú pravoslavní a judaisti.

Národnosť Frankokanaďanov vznikla na prelome 18.-19. storočia na základe prisťahovalcov z Francúzska (Francúzi, Bretónci). Udržujú svoj jazyk a niektoré prvky ľudovej kultúry a usilujú sa osamostatniť (hlavne v provincii Quebec, kde ich žije asi 80 %).

Za Anglokanadaňanov sú považovaní prisťahovalci z Británie a starousadlíci iného (hlavne európskeho) pôvodu, pokiaľ za materčinu uvádzajú angličtinu. Ako národnosť sa sformovali na prelome 19.-20. storočia.

Ako sa správať v cudzine

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.